Lietas arhīva Nr. K71-0545-22/18
ECLI:LV:VRT:2022:1108.11300028422.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Madonā 2022.gada 8.novembrī

Vidzemes rajona tiesa,
tiesnese K.Poča,

saskaņā ar likuma "Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums" 12.panta pirmo prim daļu rakstveida procesā izskatīja krimināllietu, kurā

/pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un 312.panta otrās daļas.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā ir atņemtas), būdams alkohola ietekmē, kā arī izvairījās no tiesību ierobežošanas soda iziešanas.

Ar Vidzemes rajona tiesas 2022.gada 22.marta spriedumu krimināllietā Nr.11904005722 /pers. A/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 312.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā, sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības /pers. A/ nosakot sabiedrisko darbu uz 300 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 1 gadu. Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu sodam, kas noteikts ar šo spriedumu, daļēji pievienots neizciestais papildsods, kas noteikts ar Vidzemes prokuratūras 2021.gada 19.maija prokurores priekšrakstu par sodu, un /pers. A/ galīgais sods pēc vairākiem spriedumiem noteikts sabiedriskais darbs 300 stundas, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 gadiem.

/pers. A/ 2022.gada 1.oktobrī pulksten 14.07 papildsoda- tiesību ierobežošana- izciešanas laikāvieta vadīja transportlīdzekli- automašīnu *marka* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, kas atņemtas ar minēto Vidzemes rajona tiesas spriedumu, būdams alkohola ietekmē, jo minimālā alkohola koncentrācija izelpotajā gaisā 2,3386 promiles.

Ar šādām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 312.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

Atbilstoši likuma "Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums" 12.panta pirmajai daļai krimināllieta izskatīta rakstveida procesā.

Apsūdzētajam, viņa aizstāvei un prokurorei 2022.gada 18.oktobrī nosūtīts paziņojums par tiesībām desmit dienu laikā no paziņojuma saņemšanas dienas pieteikt noraidījumu tiesas sastāvam, iesniegt iebildumus pret lietas izskatīšanu rakstveida procesā, iesniegt viedokli par piemērojamo soda veidu un mēru un citiem ar spriedumu saistītiem jautājumiem. Kā arī izskaidrotas Krimināllikuma 499.panta ceturtajā daļā paredzētās sekas, ja lietā netiek izdarīta pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanā.

No apsūdzētā /pers. A/ saņemts paziņojums lietā, kurā viņš norāda, ka noraidījumu tiesas sastāvam nepiesaka un neiebilst pret lietas izskatīšanu rakstveida procesā. Attiecībā par sodu /pers. A/ līdzis rast iespēju sodīt viņu ar sabiedrisko darbu, jo pašreiz viņa apgādībā ir zīdainis un bērna māte atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā, kā arī viņam nākotnē esot iespēja strādāt algotu darbu kā pašnodarbinātai personai.

/pers. A/ aizstāve zvērināta advokāte R.Zepa tiesai iesniegusi paziņojumu, kurā norādījusi, ka noraidījuma tiesas sastāvam nav un viņa piekrīt lietas izskatīšanai rakstveida procesā. Aizstāve norādījusi, ka /pers. A/ sods būtu nosakāms sabiedriskā darba veidā, jo viņš ir vienīgais apgādnieks savam jaundzimušajam bērnam, ir pašnodarbināta persona un ir jau izcietis vairāk kā pusi no soda, kas viņam ticis noteikts ar iepriekšējo spriedumu.

Lietā prokurore A.Kaparkalēja paudusi viedokli, ka par Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu /pers. A/ ir sodāms ar brīvības atņemšanu uz 1 mēnesi 15 dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem, savukārt par 312.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu- ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 mēnesi 15 dienām. Sods pēc noziedzīgo nodarījumu kopības ir nosakāms īslaicīga brīvības atņemšana uz 2 mēnešiem, atņemot tranportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu šim sodam pilnībā ir pievienojams pamatsods un daļēji ir pievienojams papildsods, kas nav izciests pēc Vidzemes rajona tiesas 2022.gada 22.marta sprieduma un galīgais sods ir nosakāms- īslaicīga brīvības atņemšana uz 2 mēnešiem, sabiedriskais darbs 147 stundas, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 7 gadiem 6 mēnešiem.

Pirmstiesas kriminālprocesā, nopratināts kā aizdomās turētais, /pers. A/ ir liecinājis, ka savu vainu atzīst pilnībā, izdarīto nožēlo.

Tiesa atzīst, ka ar kriminālprocesā savāktajiem un procesuālajā kārtībā nostiprinātajiem pierādījumiem ir pierādīts /pers. A/ vainīgums Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 312.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā.

Nosakot apsūdzētajam piespriežamā soda veidu , tiesa , saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otro daļu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu , radīto kaitējumu, vainīgā personību, bet nosakot soda mēru, saskaņā ar tā paša panta trešo daļu, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Apsūdzētais /pers. A/ izdarījis divus noziedzīgus nodarījumus, kas saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu tiek klasificēti kā mazāk smagi noziegumi. Viens no tiem ir bijis vērsts pret satiksmes drošību (Krimināllikuma 262.panta pirmā daļa) un otrs pret jurisdikciju (Krimināllikuma 312.panta otrā daļa). Vadot transportlīdzekli alkohola ietekmē un bez attiecīgām tiesībām, /pers. A/ ir apdraudējis savu un arī citu satiksmes dalībnieku drošību, dzīvību un veselību, kā arī paudis nihilistisku attieksmi pret tiesas nolēmuma pildīšanu.

Apsūdzētais /pers. A/ agrāk ir bijis piecas reizes sodīts kriminālā kārtā, tai skaitā arī par analogiem noziedzīgiem nodarījumiem, par kādiem tiek tiesāts šajā kriminālprocesā. Iepriekšējā sodāmība nav dzēsta. /pers. A/ jaunus noziedzīgus nodarījumus izdarījis laikā, kad vēl izcieta sodu pēc Vidzemes rajona tiesas 2022.gada 22.marta sprieduma, ar kuru viņš bija notiesāts pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un 312.panta otrās daļas. /pers. A/ deviņas reizes sodīts administratīvi par dažāda veida pārkāpumiem un četri no piesprietajiem naudas sodiem nav samaksāti.

Apsūdzētais tiesai iesniedzis dokumentus, kas apliecina, ka viņš 07.03.2009. ir stājies uzskaitē Valsts ieņēmumu dienestā un nav ar pievienotās vērtības nodokli apliekama persona, kā arī viņa apgādībā ir viens bērns. Iesniegtajā raksturojumā ir minēts, ka /pers. A/ no 2020.gada 20.oktobra strādā kā pašnodarbināta persona SIA "nosaukums" celtniecības objektos, darba pienākumus veica ar lielu atbildību, ar darba kolēģiem ir labas attiecības, darba vietā alkoholu nelieto. Pārvaldes nosaukums paziņojusi, ka /pers. A/ īpašumu uzturēšanā veic noteiktos sabiedriskos darbus, noteiktajos datumos darbā ierodas regulāri, uzticēto darbu veic atbildīgi un kārtīgi, pret darba kolektīvu ir laipns un pretimnākošs. Šos raksturojumu tiesa vērtē kā pozitīvus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par apsūdzētā /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli attiecībā uz abiem noziedzīgajiem nodarījumiem tiesa atzīst to, ka viņš savu vainu valsirdīgi atzīst, izdarīto nožēlo.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst to, ka abi izdarītie noziedzīgie nodarījumi veido recidīvu, jo ir nedzēsta iepriekšējā sodāmība, kā arī Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums izdarīts alkohola ietekmē, kas kā atbildību pastiprinošs apstāklis atzīstams saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu.

Ņemot vērā, ka /pers. A/ ir vairākkārt sodīts gan kriminālā kārtā, gan administratīvi, jaunus tīšus noziedzīgus nodarījumus izdarījis samērā īsā laikā, vien sešus mēnešus pēc Vidzemes rajona tiesas 2022.gada 22.marta sprieduma, vēl izciešot sodu pēc minētā sprieduma, savā laikā nav nomaksājis viņam noteiktos naudas sodus administratīvajās lietās, tiesa uzskata, ka viņš ir persona ar zemu tiesiskās apziņas līmeni, kurš nestājas uz labošanās ceļa, līdz ar to ir sodāms ar reālu brīvības atņemšanas sodu par abiem viņam šajā kriminālprocesā inkriminētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Tiesa uzskata, ka par šiem mazāk smagiem noziegumiem /pers. A/ nevar sodīt ar kādu attiecīgā panta sankcijā paredzēto vieglāka soda veidu, kā to paredz Krimināllikuma 46.panta ceturtā daļa, jo tādā veidā netiks sasniegts soda mērķis. /pers. A/ savos 27 mūža gados tiek tiesāts jau septīto reizi, tai skaitā par analogiem noziedzīgiem nodarījumiem. Šis apstāklis norāda uz to, ka /pers. A/ nav izdarījis attiecīgos secinājumus un turpina tādā pat veidā pārkāpt likumu. Līdz ar to, tiesas ieskatā, vieglāks soda veids neietekmēs apsūdzētā uzvedības un attieksmes pret likumu ievērošanu maiņu. Iepriekš /pers. A/ ticis sodīts ar sabiedrisko darbu, bet šis sods savu pozitīvo ietekmi nav devis. Bez tam, tiesa secina, ka /pers. A/ nav izrādījis pietiekošu cenību viņam noteiktā soda- piespiedu darbs- izciešanā, jo no piespriestajām 300 stundām septiņu mēnešu laikā nostrādājis tikai nedaudz vairāk par pusi.

Bez tam tiesa pievienojas arī tiesību doktrīnā paustajai atziņai, ka "vairākus noziedzīgus nodarījumus izdarījusī persona ir negatīvāk vērtējama, jo viņas apziņā jau ir iesakņojies uzskats, ka sabiedrībā var dzīvot, savas personiskās egoistiskās tieksmes izvirzot augstāk par citu cilvēku tiesībām un interesēm"(Krastiņš U. Noziedzīgs nodarījums. Juridiskā mācību un izglītojošā literatūra. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2000, 185.lpp).

Tiesas ieskatā, tas apstāklis, ka apsūdzētā apgādībā ir pusgadu vecs bērns, nevar būt par iemeslu, lai apsūdzētajam noteiktu vieglāku sodu. Kā jau pats /pers. A/ savā iesniegumā minējis, tad bērnam ir māte, kura pašlaik atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā. Līdz ar to bērna ikdienas uzraudzība ir nodrošināta.

Raugoties uz to, ka noziedzīgo nodarījumu rezultātā paliekošas kaitīgas sekas nav iestājušās, lietā ir konstatēts viens apsūdzētā atbildību mīkstinošs apstāklis, apsūdzētais no darba vietām ir pozitīvi raksturots, /pers. A/ par katru noziedzīgo nodarījumu ir sodāms ar īslaicīgu brīvības atņemšanu.

Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcija kā obligātu papildsodu paredz transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu. Tiesa uzskata, ka /pers. A/ šis papildsods ir nosakāms uz pieciem gadiem, jo viņš jau iepriekš ticis sodīts par analogiem noziedzīgiem nodarījumiem, viņam jau iepriekš tikušas atņemtas transportlīdzekļa vadīšanas tiesības, bet viņš tiesas lemto ir ignorējis. Līdz ar to viņam uz iespējami ilgāku laiku ir liedzams atrasties pie transportlīdzekļa stūres.

Nosakot sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu, ir piemērojama daļēja sodu saskaitīšana, jo izdarīti mazāk smagi noziegumi un lietā ir konstatēs gan apsūdzētā atbildību mīkstinošs, gan atbildību pastiprinoši apstākļi.

Kā jau norādīts iepriekš, tad /pers. A/ ticis notiesāts ar Vidzemes rajona tiesas 2022.gada 22.marta spriedumu, ar kuru viņš sodīts ar piespiedu darbu uz 300 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 gadiem. Sazinoties ar Valsts probācijas dienestu, noskaidrots, ka uz 2022.gada 8.novembri /pers. A/ pēc minētā sprieduma nav izcietis 140 sabiedriskā darba stundas. Savukārt papildsodu- transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana- /pers. A/ sāka izciest pēc minētā sprieduma stāšanās spēkā 2022.gada 2.aprīlī un neizciestā daļa uz spriedumu taisīšanas dienu šajā krimināllietā ir 3 gadi 4 mēneši 24 dienas.Tiesa uzskata, ka , saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo un pirmo prim daļu šis neizciestais pamatsods ir pilnīgi pievienojams, bet neizciestais papildsods ir daļēji pievienojams jaunajam spriedumam, jo lietā ir konstatēts gan apsūdzētā atbildību mīkstinošs apstāklis, gan atbildību pastiprinoši apstākļi.

Sods – sabiedriskais darbs- ir izpildāms patstāvīgi, uzsākot tā izpildi pēc pamatsoda iziešanas, kā to noteic Krimināllikuma 52.panta otrā prim daļa.

/pers. A/ šajā kriminālprocesā laikā no 2022.gada 1.oktobra pulksten 17.15 līdz 2.oktobra pulksten 11.31 ticis aizturēts. Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu viņam šī viena aizturēšanā pavadītā diena ir ieskaitāma īslaicīgās brīvības atņemšanas soda laikā.

Pirmstiesas kriminālprocesā /pers. A/ piemērotais drošības līdzeklis – aizliegums izbraukt no valsts- ir atstājams līdz spriedums stāsies spēkā.

Pamatsoda iziešanai /pers. A/ ir jāierodas Ieslodzījuma vietu pārvaldes rakstveida paziņojumā noteiktajā laikā un paziņojumā norādītajā brīvības atņemšanas iestādē.

Ar Valsts policijas amats Valsts amatpersona 2022.gada 3.oktobra lēmumu šajā kriminālprocesā uzlikts arests automašīnai /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/. No lietā pievienotās izdrukas no Ceļu satiksmes drošības direkcijas informatīvās sitēmas ir redzams, ka minētā transportlīdzekļa juridiskais īpašnieks ir /pers. D/.

Krimināllikuma 70.[13] panta ceturtā daļa noteic, ka var konfiscēt noziedzīgo nodarījumu izdarījušai personai piederošo transportlīdzekli, ja noziedzīgais nodarījums izdarīts pret satiksmes drošību alkohola, narkotisko, psihotropo vai citu apreibinošu vielu ietekmē.

Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka /pers. D/ piederošajai automašīnai TL marka ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ nav piemērojama īpašā mantas konfiskācija, minētais transportlīdzeklis ir atgriežams īpašniekam, atceļot tam uzlikto arestu.

Lietā nav lietisko pierādījumu un dokumentu, par kuriem būtu pieņemams lēmums saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.pantu.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511.,512., 520.,527.-530.pantu,
tiesa nosprieda

/pers. A/

- atzīt par vainīgu Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi 15 (piecpadsmit) dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem;

- atzīt par vainīgu Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi 15 (piecpadsmit) dienām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu, daļēji saskaitot piespriestos sodus, sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības /pers. A/ noteikt- īslaicīga brīvības atņemšana uz 2 (diviem) mēnešiem 10 (desmit) dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu sodam, kas noteikts ar šo spriedumu, pilnībā pievienot neizciesto pamatsodu un daļēji pievienot papildsodu, kas nav izciesti pēc Vidzemes rajona tiesas 2022.gada 22.marta sprieduma un galīgo sodu pēc vairākiem spriedumiem /pers. A/ noteikt- īslaicīga brīvības atņemšana uz 2 (diviem) mēnešiem 10 (desmit) dienām, sabiedriskais darbs uz 140 (viens simts četrdesmit) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 7 (septiņiem) gadiem 6 (sešiem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta otro prim daļu sodu- sabiedriskais darbs- izpildīt patstāvīgi, uzsākot tā izpildi pēc īslaicīgas brīvības atņemšanas soda izciešanas.

/pers. A/ īslaicīgas brīvības atņemšanas soda laikā ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2022.gada 1.oktobra pulksten 17.15 līdz 2022.gada 2.oktobra pulksten 11.31, t.i., 1 (vienu) dienu.

/pers. A/ līdz sprieduma stāšanās spēkā atstāt drošības līdzekli- aizliegumu izbraukt no valsts.

/pers. A/ ir pienākums ierasties soda izciešanai Ieslodzījuma vietu pārvaldes rakstveida paziņojumā noteiktajā laikā un norādītajā brīvības atņemšanas iestādē.

Atcelt ar Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes Madonas iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas inspektores 2022.gada 3.oktobra lēmumu piemēroto arestu transportlīdzeklim- automašīnai *TL marka* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ un transportlīdzekli atdot īpašniekam /pers. D/.

Prokurore un apsūdzētais desmit dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā pēc tam, kad beidzies termiņš lūguma iesniegšanai par pilna sprieduma sagatavošanu un lūgums nav iesniegts.

Ja tiek sagatavots pilnais spriedums, tad tas daļā par piespriesto sodu vai par procesuāliem pārkāpumiem ir pārsūdzams apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesai, sūdzību desmit dienu laikā pēc pilnā sprieduma pieejamības dienas iesniedzot Vidzemes rajona tiesā.

Pilnais spriedums pieejams Vidzemes rajona tiesas kancelejā no 2022.gada 1.decembra.

Tiesnese K.Poča